

Projectvoorstel Heggen en Hagen Teylingen

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-24-408610
Datum collegevergadering:	31 maart 2026
datum raadsvergadering:	21 mei 2026
agendapunt:	
portefeuillehouder:	Dhr. F. Nederstigt
behandelend ambtenaar:	Cheyenne Vlottes
emailadres:	c.vlottes@hltsamen.nl
programma:	Leefomgeving

Wij stellen voor:

1. Kennis te nemen van het besluit van het college om in te stemmen met het voorgestelde projectplan 'Heggen en Hagen'.
2. Een eenmalig budget van € 75.000 ten laste van de dekking uit het duurzaamheidsbudget vast te stellen om het project uit te voeren.
3. De begrotingswijziging 'R4006 Project inwonerscampagne Heggen en Hagen' vast te stellen.

Inleiding

Heggen en hagen zijn een belangrijk speerpunt in het groenbeleid van de gemeente Teylingen, met als doel het vergroten van biodiversiteit en het herstel van cultuurhistorische waarden in de Bollenstreek. Dit draagt bij aan een aantrekkelijk en duurzaam landschap, waarin natuur, cultuur en leefbaarheid hand in hand gaan. Naar aanleiding van deze ambitie is een projectvoorstel opgesteld, waarin het aanplanten van heggen en hagen centraal staat. Het voorstel beschrijft hoe inwoners en ondernemers actief betrokken worden bij het vergroenen van particuliere tuinen en bedrijfsterreinen.

Het Zuid- Hollands Landschap (ZHL) en IVN Natuureducatie voeren de campagne uit, waarbij plantgoed beschikbaar wordt gesteld en voorlichting wordt gegeven over aanplanten beheer.

Het project richt zich op het realiseren van circa 5 kilometer heggen en hagen. De gemeente is de opdrachtgever en ZHL en IVN voeren het in samenwerking met de gemeente uit. Als gemeente Teylingen willen we hierin zelf ook deelnemer zijn, door in alle drie de dorpen één of meerdere locaties in het project aan te wijzen voor het plaatsen van heggen en hagen.

De uitvoering van het project vindt plaats via een tijdelijke, laagdrempelige campagne. De voorbereiding start in de zomer van 2026, de campagne loopt van augustus tot en met oktober, en het uitdelen van plantgoed gebeurt in november (plantseizoen). Voor de uitvoering is een eenmalig budget van €75.000 nodig. Er wordt onderzocht of subsidie vanuit het thematisch fonds van Holland Rijnland kan worden verkregen (maximaal 25% van het totaalbudget). Deze subsidie is mogelijk vanaf twee tegelijkertijd deelnemende gemeenten.

Bestaand kader en context

Het projectvoorstel is gemaakt naar aanleiding van het initiatiefvoorstel van 12 december 2024. Omdat het voorbereiden van de beantwoording van het initiatiefvoorstel een langere voorbereiding én meer afstemming (met name bij de te betrekken agrariërs) vereist, is er in eerste instantie voor gekozen om de uitwerking te splitsen en ook binnen de dorpen een mogelijkheid te bieden om heggen en hagen uit te geven.

Deze optie is opiniërend voorgelegd aan de commissie DEB op 4 februari 2026 om te toetsen of de raad, aanvullend op het oorspronkelijke voorstel, ook binnen de dorpen deze actie wilde laten uitvoeren. De uitgifte van heggen en hagen binnen de dorpen draagt immers ook bij aan het inmiddels vastgestelde Biodiversiteitsnetwerk Teylingen en een verdere vergroening van de leefomgeving.

In de commissie van 4 februari bleek voldoende draagvlak voor dit voorstel, met de kanttekening dat een aantal punten verder zouden moeten worden uitgewerkt. Het gaat o.a. om de aanleg op gemeentelijke gronden, het betrekken van ondernemers, stichtingen en natuurverenigingen in Teylingen en de kaders en financiën. De opmerkingen die in de commissie zijn gemaakt zijn in dit besluitvormend voorstel meegenomen en/of worden meegenomen in de uitvoering.

Beoogd effect

Het opzetten van een inwonerscampagne over het klimaatbestendig maken van tuinen en erven, waarbij cultuurhistorische heggen en hagen worden gebruikt als voorbeeld van natuurlijke maatregelen die helpen bij het verminderen van hittestress, het vasthouden van water en het ondersteunen van klimaatdoelen.

Argumenten

1.1 Met de het voorgestelde projectplan wordt gedeeltelijk uitvoering gegeven aan het Initiatiefvoorstel 'Heggen en Hagen' van 12 december 2024. Het initiatiefvoorstel wordt hiermee niet afgedaan. De raad ontvangt op een later moment dit jaar een voorstel voor het buitengebied.

1.2 Uitvoering van het projectplan draagt bij aan gemeentelijke klimaat- en biodiversiteitsdoelen. En versterkt het Biodiversiteitsnetwerk Teylingen.

1.3 Het voorstel sluit aan op de opmerkingen die in de opiniërende behandeling in de commissie DEB van 4 februari 2026 zijn meegegeven.

3.1 Om het projectplan uit te kunnen voeren is budget nodig.

Kanttekeningen

1.1 Er is geen concrete borging dat inwoners die het plantgoed afnemen het op de lange termijn laten staan. Er wordt enkel veel informatie gegeven over het plantgoed en de verzorging.

Financiële consequenties

Voor het uitvoeren van het projectplan wordt een eenmalig budget van €75.000,- gebruikt uit het duurzaamheidsbudget.

Een toelichting op dit bedrag is te vinden in de bijlage kostenraming.

Er is nog geen rekening gehouden met extra inkomsten vanuit de subsidie. Indien de subsidie wordt toegekend dan zal dit mee moeten worden genomen in het eerstvolgende P&C product.

Juridisch kader

Op grond van de Gemeentewet artikel 169 eerste en tweede lid informeert het college de raad.

artikel 189 lid 1 Gemeentewet (beschikbaar stellenbudget)

artikel 192 lid 1 Gemeentewet (vaststellen begrotingswijziging)

Initiatiefvoorstel: 'Heggen en Hagen'

Aanpak, uitvoering en participatie

Bij de voorbereiding van het voorstel zijn de gemeente Teylingen, het Zuid-Hollands Landschap (ZHL) en IVN Natuureducatie betrokken. Na besluitvorming stelt de gemeente het budget beschikbaar en bewaakt de voortgang, ZHL organiseert de campagne en regelt het plantgoed, terwijl IVN zorgt voor educatie en participatie. De uitvoering start in het voorjaar van 2026 met een inwonerscampagne, gevolgd door actiedagen en uitgifte van plantgoed in november. Communicatie vindt via onze eigen communicatie afdeling plaats via een online portaal, nieuwsberichten, sociale media en lokale pers om inwoners en ondernemers actief te betrekken.

Duurzaamheid

Het gebruik van heggen en hagen draagt in Teylingen op natuurlijke wijze bij aan meerdere duurzaamheids- en leefomgevingsdoelen. Ze versterken de biodiversiteit door voedsel, nest- en schuilgelegenheid te bieden aan vogels, insecten en kleine dieren, en ondersteunen tegelijk de klimaatadaptatie doordat ze schaduw creëren, water vasthouden en de bodemkwaliteit verbeteren. Daarnaast functioneren hagen als natuurlijke CO₂-opslag en dragen ze bij aan een gezonde luchtkwaliteit. Omdat het snoeiafval herbruikbaar is, sluiten heggen en hagen ook aan bij de ambitie voor een circulaire leefomgeving. Daarmee vormen zij een logische bouwsteen binnen het Biodiversiteitsnetwerk Teylingen (BNT). Ook initiatieven zoals het 1000-bomenplan, gericht op herbeplanting en vergroening, sluiten hier naadloos op aan en versterken gezamenlijk de robuuste, groene en biodiverse leefomgeving waar Teylingen naartoe werkt.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Dit betreft een voorstel voor gemeente Teylingen. Eenzelfde voorstel ligt ook voor bij gemeente Lisse. Bij gezamenlijke uitvoering van het project is er grotere kans op regionale subsidie. De genoemde 5 kilometer is per gemeente, bij gezamenlijke uitvoering wordt er 10 kilometer gerealiseerd.

Urgentie

Spoedige besluitvorming is gewenst zodat het project in Q2 2026 kan starten.

Evaluatie

Evaluatie vindt plaats na de afronding van de inwonersactie. De evaluatie kan eind 2026 starten. In de evaluatie wordt gekeken naar hoe het project is uitgevoerd, de samenwerking met de verschillende partijen, de effectiviteit van de communicatiecampagne en worden inwoners bevraagd over de actie. Een evaluatie is in ieder project van belang zodat duidelijk is wat er gedaan is met welk effect. Ook worden de geleerde lessen uit dit project meegenomen in fase twee, het buitengebied. De raad wordt geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Kostenoverzicht projectvoorstel Heggen en Hagen
2. Begrotingswijziging R4006
3. Projectvoorstel 'Heggen en Hagen'.
4. Getekend initiatiefvoorstel.

Namens het college van Teylingen,

Dhr. Jeroen F.A. Tomassen
Secretaris

Mevr. C.G.J. Breuer
Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 31 maart 2026 met als onderwerp
Projectvoorstel Heggen en Hagen Teylingen

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 189 lid 1 Gemeentewet (beschikbaar stellenbudget), artikel 192 lid 1 Gemeentewet (vaststellen begrotingswijziging) en het initiatiefvoorstel: 'Heggen en Hagen',

Besluit:

1. Kennis te nemen van het besluit van het college om in te stemmen met het voorgestelde projectplan 'Heggen en Hagen.
2. Een eenmalig budget van € 75.000 ten laste van de dekking uit het duurzaamheidsbudget vast te stellen om het project uit te voeren.
3. De begrotingswijziging 'R4006 Project inwonerscampagne Heggen en Hagen' vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 21 mei 2026,

ValidSigned door Marjoleine van Egeraat
op 17-06-2026

Mevr. M. van Egeraat
Griffier

ValidSigned door Carla G.J. Breuer
op 18-06-2026

Mevr. C.G.J. Breuer
Voorzitter